

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Secunda Secundæ Et Tertia Pars Divi Thomæ Complectitvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores, & praxim spectantes, maximè circa
Sacramenta, accuratè declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1664

Sect. III. Objectiones contra Sacramentum Pœnitentiæ validum & informe.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13826

XIV.
Ostenditur
dolorem, qui
est pars hu-
jus Sacra-
menti, non
semp̄ suffi-
cere ad gra-
tiam.

Secundò probatur conclusio ratione oppositâ fundamento contrariæ sententiæ supra posito, quòd scilicet dolor, qui est pars hujus Sacramenti, sit etiam dispositio sufficiens ad gratiam: contra quod sic argumentor, & simul probo conclusionem: Dolor qui est pars hujus Sacramenti non semper est dispositio sufficiens ad gratiam, ergo non obstante hac ratione potest Sacramentum Pœnitentiæ esse validum, & tamen informe: Antecedens probatur: Dolor qui est pars hujus Sacramenti, est tantum dolor sensibilis, ergo quicumque alius dolor elicitur ab accedente ad hoc Sacramentum, concomitanter tantum sit, & non ingreditur Sacramenti constitutionem, sed tantum conducit ad illius effectum, ergo si abesset ille alius dolor, adhuc manerent omnes partes Sacramenti, & consequenter illius essentia. Ponamus itaque aliquem, qui commisit sex peccata venialia, quæ confitetur dolere etiam saltem generatim de mortali, cujus est oblitus, & consequenter illud in confessione non aperit, dolor ille de mortali non est pars hujus Sacramenti; non enim redditur sensibilis per confessionem, quæ ut suppono, tantum est de illis sex venialibus, sicque non alium dolorem reddit sensibilem quam illum de venialibus, & eodem modo ac si de iis solis doleret, vel etiam illa sola commisisset.

XV.
Declaratur
quo pacto
hic sit idem
dolor, eadem
confessio,
eadem abso-
lutio & in-
tentio, ac in
casu & va-
lido Sacra-
mento.

Tertiò probatur: Si quis commisso uno tantum peccato, de illo solo doleret, aut de solis venialibus, si illa sola commisisset, esset secundum omnes verum Sacramentum Pœnitentiæ, si illud solum peccatum, aut sola venialia confiteretur, & Sacerdos formam absolutionis cum intentione debitâ proferret, sed quando quis oblitus alterius peccati, de uno solo dolet & illud confitetur, aut de solis venialibus oblitus mortalis, est eadem confessio, eadem contritio, & eadem absolutio, quæ sunt partes essentielles hujus Sacramenti, & intentio debita, ergo est ibi hoc idem Sacramentum, sicut ubi est eadem materia, eadem anima, & eadem unio, est idem homo.

XVI.
Ostenditur,
malè ali-
quos affir-
mare, ad
valorem
Sacramenti
Pœnitentiæ
requiri do-
lorem uni-
versalem de
omnibus pec-
catis.

Dices: Non est ibi materia sufficiens; hæc enim non est quicumque dolor vel attritio, sed dolor universalis de omnibus peccatis. Contra primò, nam materia & forma hujus Sacramenti debent esse sensibiles, vel per se, vel per alteram partem, ergo solus dolor de peccato, quod quis confitetur, est pars, cum illo solus reddatur sensibilis juxta dicta superiore ratione. Contra secundò: Sicut sufficit confessio formaliter integra, quidni etiam contritio cum simili integritate, ut dictum est supra. Tandem gratis hoc videtur dici, ut fusiùs ostensum est sectione præcedente.

XVII.
Objic. Ergo
si quis sciens
omittat do-
lorem de
aliquo gra-
vi peccato,
Sacramen-
tum erit
invalidum.

Dices secundò: Ergo etsi quis sciens ac prudens omittat dolorem de uno peccato, erit Sacramentum validum; hic enim urgeri potest nostra argumentatio; nam eadem hic est confessio, contritio, & absolutio. Contra primò: Ergo si quis sciens & prudens omittet aliquod peccatum in confessione, esset verum Sacramentum; foret enim eadem contritio, confessio, & absolutio. Sicut ergo secundum omnes non valet argumentum à peccato per oblivionem aut inadvertentiam in confessione omisso, ad idem sciens omittit, ita nec à dolore inadvertenter omisso ad omittit sponte. Contra secundò: Ergo si quis vellet in genere solum confiteri, cum posset in particulâ, esset validum Sacra-

mentum, quod nemo dicit, cum tamen in necessitate sit sufficiens ejusmodi confessio.

Respondetur itaque pro omni sententiâ, si dolor de aliquo peccato sponte & sciens omittatur, Sacramentum esse nullum, quia novum committitur peccatum, tum defectu propositi universalis, ut diximus sectione præcedente; peccat enim mortaliter quisquis sciens ponit obicem gratiæ, & consequenter non potest habere propositum non peccandi. Deinde peccat defectu confessionis integræ, quia hoc ipsum peccatum tenetur in confessione aperire: quod si fingatur is qui sciens omittit dolorem de uno aliquo peccato mortali, invincibiliter ignorare necessarium esse habere dolorem de omnibus, erit Sacramentum validum. Dices: Ergo & fructuosum ac formatum gratiâ cum non ponat obicem. Respondetur, nullum quidem novum poni obicem, manet tamen antiquus, peccatum scilicet unum mortale non retractatum.

Quartò probatur Conclusio: Si quis qui ante Baptismum commisit peccatum aliquod mortale, postea scilicet suscipit Baptismum, hic ut fructuose accedat ad Sacramentum Pœnitentiæ, & veniam peccati quod ante Baptismum commisit, obtineat, debet de eo dolere, & tamen hic dolor nec est nec esse potest pars Sacramenti Pœnitentiæ, cum neque peccati illius confessio sit ejus pars; peccatum enim illud non est materia Sacramenti Pœnitentiæ & consequenter nec dolor de eo; ergo si per inadvertentiam non doleret de illo peccato, sed solum de commissis post Baptismum, esset eadem materia & forma illius Sacramenti, & tamen in eo casu homo ille non justificaretur, cum non retractaretur peccatum commissum ante Baptismum; Sacramenta enim, esto reddant ex attrito contritum, non tamen ex non attrito; ergo potest hoc Sacramentum esse validum & informe.

Hinc ergo infero, posse aliquando confessionem de solis venialibus esse validam simul & informem, quando scilicet quis existens in peccato mortali cujus non recordatur, sicque de illo non dolet, confitetur sola venialia, & de iis dolet: in hoc ergo casu confessio esset valida juxta dicta & informis ratione illius peccati mortalis non retractati.

SECTIO TERTIA.

Objectiones contra Sacramentum Pœnitentiæ validum & informe.

OBICIES primò: Requiritur ad valorem Sacramenti propositum universale, ergo & dolor universalis, ergo Sacramentum nunquam erit validum, quin etiam sit formatum, cum semper retractentur omnia peccata. Respondetur, negando primam consequentiam, & præter dicta hac de re Sectione primâ Concilium Florentinum & Tridentinum alio modo loquuntur de dolore, alio de proposito, hoc expressè requirunt ut sit universale, in illo nunquam exigunt universalitatem, quare dicunt dolorem debere esse de peccato commisso, cum proposito non peccandi de cætero: unde constat latius patere propositum quam dolorem, cum hic tantum sit de peccato commisso, illud ad omnia peccata extendatur.

Objicit

II. *Dices: Sufficienter dispositus accedit ad recipiendam gratiam, qui offert materiam sufficientem ad Sacramentum.*

Objicit secundò Vasquez quæst. nonagesima-secundâ, art. secundo, num. vigesimo-secundo, sufficienter dispositus accedit ad Sacramenti hujus effectum, qui offert materiam sufficientem; hic enim facit quod ex parte ipsius requiritur, unde talis jure postulat absolutionem, nec potest ei negari, neque aliud ex parte accedentis ad hoc Sacramentum requiritur, quàm ut talem dispositionem afferat, quæ sententiam Judicis reddat validam. Respondetur, negando antecedens, ad probationem dico hominem habere jus ut ei conferatur Sacramentum, & detur sententia absolutionis, sicut habet qui in peccato ex ignorantia inculpabili existens petit Eucharistiam, aut aliud Sacramentum vivorum: unde non potest Sacerdos jure ei Sacramentum illud negare, & tamen non recipit illius effectum ratione obicis peccati non retractati: idem est in præsentibus. Si autem pœnitens sciret impedimentum illud occultum, non posset jure petere Sacramentum, vel Eucharistiam vel Pœnitentiam, imo hoc esset nullum ut supra diximus, sicut si scienter peccatum aliquod mortale reticeret.

III. *Dices: Si Sacramentum sit validum, ergo valida est absolutio, ergo pœnitens absolvitur valide.*

Objicitur tertio: Si in hoc casu Sacramentum Pœnitentiæ sit validum, seu forma absolutionis validè data; ergo Sacerdos validè absolvit, ergo pœnitens vicissim validè absolvitur, ergo peccata illa de quibus habuit dolorem, ei remittuntur, ergo & alia, cum unum peccatum ei pro hoc statu non remittatur sine alio, ergo recipit gratiam. Contra, hoc idem argumentum fieri potest de Baptismo, qui tamen secundum communem sententiam Theologorum sequentium Sanctum Augustinum, potest esse validus & informis, & tamen arguere eodem modo quis posset, si vera ablutio à peccatis ei confertur, ergo verè abluatur & mundatur, æquè ac hic verè absolvitur. Respondetur ergo, per Sacramenta Baptismi & Pœnitentiæ valida sed informia, mundari, abluatur, & absolvi hominem à peccatis solum in actu primo, seu dari jus ut ubi ablati fuerit obex, seu peccatum in ratione voluntarii, tunc mundetur & absolvatur in actu secundo.

IV. *Objic. Non posse peccatum illud postea per Sacramentum Pœnitentiæ remitti.*

Dices: Etiam si postea ponatur dolor de peccato illo, adhuc non potest remitti per hoc Sacramentum Pœnitentiæ; per nullam enim partem sui illud respicit, dolor namque, qui est pars hujus Sacramenti, non omnino ad illud extenditur, ut concedimus. Respondetur primò, fortè hoc Sacramentum non reviviscere, de quo postea. Secundò respondetur, hoc solum probare non remitti directè per hoc Sacramentum, sed tantum indirectè: sicut & quando quis ex ignorantia, aut oblivione inculpabili omittit in confessione peccatum aliquod, remittitur tamen indirectè per absolutionem, quæ illi confessioni adjungitur. Ratio est, quia Sacramentum est quod dat gratiam, nempe in actu primo, scilicet jus ad gratiam, ergo ipso facto quod Sacramentum est validè collatum, ubi non est obex confert gratiam.

V. *Dices: Concilia eundem dolorem assignant pro dispositione ad gratiam, quam assignant pro parte hujus Sacramenti.*

Objicitur quartò ex Vasquez citato, numero decimo nono & vigesimo, dolorem, qui est dispositio ad gratiam assignari à Concilio tanquam partem hujus Sacramenti; nec enim duplicem distinguunt dolorem, unum qui sit dispositio ad gratiam, alium qui sit pars Sacramenti: imo Concilium Tridentinum sessione sexta, cap. 6. & 14. eandem dispositionem ad gratiam per Baptismum conferendam assignat, quam sessione decimâ quartâ, capite quarto assignat ut partem

Sacramenti Pœnitentiæ. Respondetur primò, hoc sensu Concilium utrobique requirere eandem dispositionem, nempe generatim dolorem; non tamen hinc sequitur eundem specie vel numero dolorem requiri, nec Concilium unquam hoc dicit; solummodo enim dolorem & detestationem peccatorum requirit, tam ad justificationem in Baptismo, quàm ut partem ad constitutionem Sacramenti Pœnitentiæ, quod etiam nos cum Concilio asserimus.

Secundò respondetur, per se loquendo, seu nisi ex accidente aliquo, ut oblivione, inadvertentiâ, &c. contingat non dari dolorem de peccato aliquo commisso, eandem attritionem esse partem Sacramenti Pœnitentiæ, & dispositionem sufficientem ad gratiam; imo ut supra vidimus; frequenter contingit dolorem illum disponere ad gratiam in hoc Sacramento conferendam, qui non est pars Sacramenti, cum non sit secundum omnia sensibilis, ut in casu supra posito cum quis, licet doleat de omnibus peccatis, confitetur tamen unum solum vel alterum, quia aliorum inculpabiliter obliviscatur, aut sola venialia oblitus mortalis, quo in casu etiam agnoscunt adversarii Sacramentum confici, & conferri gratiam, etsi dolor ille ut respicit peccata non aperta in confessione, non sit sensibilis, nec pars Sacramenti.

Dices, Concilium tantum velle dolorem illum, qui est pars Sacramenti, disponere quidem ad gratiam, non tamen adequatè, sed solum inadæquatè, nempe secundum aliquid sui, hoc autem semper contingit. Contra: Si præcisè quis spectet verba Concilii, videtur convertibiliter accipere partem Sacramenti & dispositionem ad gratiam: Si ergo adversariis licet explicare Concilium quando dicit dolorem qui est dispositio ad gratiam esse partem Sacramenti, id est aliquid illius doloris, seu dolorem illum prout terminatur ad peccata, quæ deteguntur in confessione, esse partem Sacramenti, non autem prout terminatur ad alia, quidni etiam nobis licebit idem Concilium explicare, quòd solum velit, per se loquendo dolorem qui est pars Sacramenti, esse dispositionem sufficientem ad gratiam, etsi quandoque contrarium per accidens possit contingere: sicut etiam dicunt ipsi Concilium solum requirere dolorem universalem in confessione peccatorum mortalium, non venialium. Item quando Scriptura & Patres dicunt neminem justificari sine dolore peccatorum, dicunt intelligi debere per se loquendo, & dolorem esse solum medium ordinarium, idem ergo & nos dicemus, per se loquendo, & ordinariè dolorem illum qui est pars Sacramenti, esse sufficientem ad gratiam, hoc tamen non obstat quo minus aliud possit per accidens contingere.

Objicitur quintò cum Coninck disp. quartâ, dub. undecimo, num. 73. Si dolor de uno peccato & non de alio sit materia sufficiens, ut diximus, ergo posset quis hoc Sacramentum validè suscipere, etiam cum affectu peccati mortalis. Respondetur negando sequelam, defectu scilicet propositi, ut latius dictum est sect. præcedente, in tertiâ probatione conclusionis. Deinde ex alio titulo Sacramentum hic potest esse nullum, nempe defectu confessionis formaliter integræ; debet enim confiteri peccatum illud mortale, quod in ipsâ confessione & susceptione Sacramenti committitur.

VI. *Addo tamen, per se loquendo, eundem dolorem esse partem hujus Sacramenti, & disponere ad gratiam.*

VII. *Objic. Tantum velle Concilium dolorem, qui est pars Sacramenti, disponere ad gratiam inadæquatè.*

VIII. *Dices: Ex nostra sententiâ sequitur posse aliquem hoc Sacramentum validè suscipere cum affectu peccati mortalis.*

IX.
Dicitur: Accedens ad hoc Sacramentum vult reconciliationem cum Deo, ergo implicitè habet aversionem ab omni peccato mortali.

Objicitur sextò cum eodem Coninek dub. 5. num. quadragesimo, & dub. undecimo, num. septuagesimo quarto: quicumque accedit ad hoc Sacramentum, vult reconciliationem cum Deo, voluntas autem reconciliationis cum Deo, necessariò includit, saltem implicitè, aversionem ab omni eo quod graviter offendit Deum, & consequenter ab omni peccato mortali; omnis enim efficax amor boni alicujus continet, saltem implicitè, detestationem mali oppositi, ergo amor efficax reconciliationis cum Deo est detestatio, saltem implicita, omnium illorum, quæ avertunt à Deo: ulterius, sed omnis dolor sufficiens ad essentiam hujus Sacramenti continet saltem implicitè voluntatem efficacem reconciliandi se cum Deo, ergo &c.

X.
Hoc argumentum, cum nimis probet, nihil probat.

Hoc argumentum nimium probat, nam secundum illud, si quis volens reconciliari cum Deo accedat ad confessionem sine ullo omnino dolore putans invincibiliter ad reconciliationem cum Deo non requiri dolorem ullum, sed solummodo confessionem cum proposito non peccandi de cætero; probat inquam, argumentum hunc per absolutionem justificandum, cum efficaciter velit reconciliationem, & consequenter juxta hanc rationem efficaciter detestetur omne id quod huic reconciliationi obstat, nempe peccatum omne mortale; nullus tamen, opinor, dicit hunc recipere gratiam, vel in hoc casu validum fieri Sacramentum, ergo non omnis amor efficax alicujus boni est implicitè & æquivalenter detestatio mali oppositi, saltem immediatè: pro quo

XI.
Alius est actus, quo quis vult in actu signato reconciliationem cum Deo, alius quo hoc vult in actu exercito.

Notandum, alium esse actum quo quis in actu quasi signato vult reconciliationem cum Deo, alium quo in actu exercito: primus actus non ponit formaliter ea quæ sunt necessaria ad reconciliationem, sed solum est voluntas ea ponendi, sicque tantum per modum cujusdam imperii procedit aut intentionis, actus autem imperans potest esse multo imperfectior imperato, nec eum continere æquivalenter; virtus enim inferior potest imperare actum virtutis superioris: sic affectus misericordix erga proximum imperare potest actum religionis, & efficere ut quis oret, aut votum pro eo emittat, sic ex desiderio salutis potest quis elicere actum contritionis, aut amoris Dei super omnia, & tamen nullus dicit actum Spei seu amorem beatitudinis esse æquivalenter amorem Dei super omnia, seu æquivalenter præstare illius effectum, sic enim disponderet ad gratiam.

XII.
Abus prædicti imperantes continent votum, actum amoris Dei, etc. tantum per modum objecti.

Hi ergo actus solum continent votum, orationem, actum amoris Dei, contritionem, &c. per modum objecti: sic etiam desiderium reconciliationis cum Deo tendens in actu signato per modum meræ intentionis & imperii habet solum actus ad reconciliationem requisitos pro objecto, unde sicut quantumcunque efficaciter velit quis salutem, nisi ponat actum amoris Dei, aut contritionem, vel attritionem cum Sacramento, nunquam illam consequetur, sicut nec doctrinam, nisi quis studeat quantumvis eam efficaciter desideret; ita in præsentia, licet quis efficaciter cupiat reconciliationem cum Deo per Sacramentum, nisi tamen ponat necessaria, nempe dolorem, nunquam illam assequetur; ergo merè hæc voluntas non sufficit, nec est detestatio peccati, aut dolor, sed voluntas doloris & detestationis per modum imperii illativa, sicut voluntas efficax salutis est respectu mediorum,

quæ tamen nisi adhibeat, nunquam ex vi prioris voluntatis consequetur salutem. Verum quidem est priorem voluntatem inferre necessariò posteriorem, seu dolorem, si tamen Deus subtrahendo concursus, hanc secundam voluntatem impediret, non poneretur Sacramentum, cum una illius pars, nempe dolor deesset.

Si autem per voluntatem reconciliationis cum Deo intelligat P. Coninek ejusmodi actum in actu exercito, seu qui simul sit aliquo modo detestatio peccati, tunc verum est poni sufficientia ad gratiam, si actus sit universalis, seu de omnibus peccatis à penitente commissis, omnis autem voluntas reconciliationis non est hujusmodi formaliter, sed ad summum causaliter, seu illativa doloris; actus enim qui sit voluntas reconciliationis & simul dispositio ad gratiam debet dicere, *Volo reconciliationem cum Deo, quem utinam nunquam offendissem*, &c. constat autem omnem voluntatem reconciliationis non necessariò esse hujusmodi, sicut licet aliquis actus, qui est propositum efficax amandi Deum, sit simul amor in actu exercito, ut si quis dicat, *Amabo Deum, quem, quia infinite bonus est, malo mori, quam offendere*, omne tamen efficax propositum amandi Deum hoc non habet, ut si quis simpliciter & in actu signato statuatur amare Deum eo tempore quo obligat præceptum; licet enim hoc propositum necessariò inferat amorem suo tempore, non tamen est æquivalenter amor, sicut nec intentio efficax sumendi medicinam est æquivalenter illius sumptio.

Dices cum eodem: actus amoris Dei super omnia continet virtualiter detestationem omnium peccatorum, quia non potest stare cum affectu ad peccatum, ergo. Respondetur actum amoris Dei super omnia non per modum imperii solum habere se circa detestationem, & in actu signato, sed versatur immediatè circa ipsum obiectum detestationis, saltem implicitè; amare enim Deum super omnia est velle quidvis potius, quam illius displicentiam, ac proinde etiam tunc non recedatur peccati à se commissi, sicque explicitè illud sub hac ratione non detestetur, detestatur tamen implicitè, sicut & cogitat de peccato implicitè: unde qui amat Deum perfecte super omnia prosequitur & fugit formaliter, & immediatè in actu exercito, quamvis implicitè, quicquid vel placet ei, vel displicet, sicque omnis hujusmodi amor est æquivalenter dolor & detestatio: at verò desiderium reconciliationis præcisè, tantum habet pro objecto immediato ipsum amorem Dei vel dolorem, idque per modum imperii & applicationis, applicatio autem sæpè est multo imperfectior re applicatâ, ut in rebus physicis per ubicationem applicantur agentia perfectissima. Sicut ergo nullus docet desiderium, vel teconciliationis vel salutis, ex eo quòd per modum imperii & applicationis contineat amorem Dei, esse æquivalenter & implicitè amorem Dei super omnia, ita nec est æquivalenter & implicitè dolor: sed de hoc plura cum de natura doloris & contritionis.

Objicies septimò: Hinc sequi aliquem, qui dolorem sufficientem ad Sacramentum validum constituendum asserit, posse dampnari, quòd tamen videtur durum, cum ipsius culpâ non accidat, ut Sacramentum sit informe. Hoc argumento putavit rem confici P. Fagundez, sed quàm parum hoc urget facile constabit: primò enim retorquere possumus argumentum, nam in utrâque

XIII.
Actus vult reconciliationem cum Deo in actu exercito, est simul detestatio peccati.

XIV.
Longè alia ratio est de actu amoris Dei super omnia, & de proposito reconciliationis cum Deo.

XV.
Dicitur: Ergo ejusmodi dolorem asserere dampnari poterit.

SECTIO QUARTA.

Quædam alia circa valorem Sacramenti Pœnitentiæ.

In utraque
proinde opi-
nione eadem
est difficultas.

in utraque sententiâ supponimus hunc hominem accedere cum eodem dolore, nempe qui non se extendat ad omnia peccata mortalia commissa, unde sola differentia est, quod nos dicamus hominem illum afferre dolorem sufficientem ad constituendum Sacramentum, licet non ad gratiam, Adversarii verò ne quidem ad constituendum Sacramentum. Damnaabitur itaque juxta utramque sententiam, æquè autem durum est ut damnetur quis qui adhibens cum conatum, quem putat necessarium, nullâ suâ culpâ non conficit Sacramentum, atque is qui nullâ suâ culpâ conficit quidem, sed informe, imò durius cum homine illo procedit contraria sententia, nam juxta illam debet hic homo omnia illa peccata denuo confiteri, quod onus nostra ei sententia non imponit ut videbimus Sectione sequente. Deinde quid hic magis durum, ut qui affert sufficientia ad pœnitentiam damnetur sine novâ culpâ ob peccatum præteritum, quam qui affert sufficientiam ad Baptismum, qui secundum omnes potest esse validus & informis, aut ut damnetur is qui cum dolore sufficiente ad constitutionem & etiam valorem Sacramenti confitetur alicui, qui etsi communiter habeatur Sacerdos, re tamen ipsâ non est.

XVI. Obicitur etiam S. Thomas, qui dicere videtur contritionem ad validitatem Sacramenti Pœnitentiæ requiri.

Objicies octavo: Sanctum Thomam in quarto, dist. vigesimâ-tertiâ, quæst. primâ, articulo quarto, quæstionculâ secundâ in corpore, ubi dicit contritionem esse de essentiâ pœnitentiæ; ergo nunquam potest esse valida & informis, cum contritio nunquam esse possit non formatâ gratiâ. Sed contra: mens enim alicujus Auctoris non est investiganda per verbum aliquod obiter ex aliâ occasione dictum, ut hoc dixit Sanctus Thomas, quæstio enim ibi erat de formâ Extreme-unctionis, non de pœnitentiâ. Cum ergo loco à nobis citato in terminis quærat an hoc Sacramentum possit aliquando esse informe, & in corpore articuli directè ad quæstionem respondens dicat posse, & ad idem probandum tendat totus reliquus articuli discursus, oportet non hunc locum per illum, sed è contra illum per hunc explicare, & dicere Sanctum Thomam ibi contritionem latè sumere, prout significat dolorem de peccatis, quamvis non sit ex motivo Charitatis. Quo etiam modo loquitur Concilium Tridentinum sessione decimâ-quartâ, cap. 4. ut supra ostensum est.

XVII. Obicitur S. Thomam variis locis dicere attritionem sufficere ad Sacramentum pœnitentiæ.

Deinde non in quarto solum, distinctione decima-septimâ, quæstione tertiâ, articulo quinto jam citato, sed multis aliis locis affirmat sanctus Thomas sufficere ad hoc Sacramentum attritionem, nempe in quarto, distinctione decima-octavâ, quæstione primâ, articulo tertio, quæstionculâ primâ, & distinctione vigesima-secundâ & vigesima-quartâ; item in opusculis, & clarissimè tertiâ parte, quæst. octavâ, articulo quarto, ad secundum, ubi quærens, utrum possit quis in peccato accedere ad Eucharistiam, respondet negativè: etiamsi, inquit, ad Baptismum & Pœnitentiam possit, & discrimen reddit inter hæc Sacramenta, quod Eucharistia sit medicina confortativa, quæ non datur nisi liberatis à peccato: Baptismus autem, inquit, & Pœnitentia sunt quasi medicina purgativa, quæ dantur ad tollendam febrem peccati: unde ex adversariis P. Vasquez & Coninck, qui sinceriores esse solent hac in parte fatentur nostram sententiam esse sententiam Sancti Thomæ: quod etiam admittit Gamachæus, & alii.

R. P. Comptani Theol. Schol. Tom. II.

QUÆRES primò: Utrum in hoc Sacramento dari possit peccatum fictionis, per quod esto sit validum, reddatur tamen informe, sicut in tractatu de Sacramentis in genere diximus de Baptismo, in quo reperitur fictio formalis? Respondetur non posse; ipso enim factio quod in susceptione Sacramenti committatur peccatum, deest una pars Sacramenti, ut latius ostensum est Sectione secunda: unde in hoc Sacramento solum potest contingere fictio materialis.

I. Possine in hoc Sacramento dari fictio formalis?

QUÆRES secundò: Utrum Sacramentum Pœnitentiæ reviviscat, seu recedente fictione hac materiali habeat effectum, ita ut homo post attritionem de peccato, de quo antea per inadvertentiam non doluerat, gratiam consequatur? Negat Sotus & alii, quos sequitur Vasquez quæst. nonagesima-secundâ, articulo tertio, dubio quarto. Communis tamen sententia affirmat, quam tenet Sanctus Thomas in quarto, distinct. decima-septimâ, quæst. tertiâ, articulo quarto, quæstionculâ primâ, & in supplemento quæstione nonâ, articulo primo, corpore, quem sequitur Caietanus, Petrus Soto, Ledelma, Durandus, Suarez hic, disput. vigesimâ, sect. 5. num. decimo-quarto, Valentia disput. septimâ, quæst. II. puncto secundo, & alii.

II. Quæres: Utrum Sacramentum Pœnitentiæ reviviscat.

Ratio est quam optimè prosequitur Valentia citatus, quia in Lege novâ omnia peccata mortalia commissa post Baptismum, non indirectè solum, sed directè remitti debent per Pœnitentiam, nam si sufficeret indirecta remissio, sequeretur contra omnes Theologos non esse obligationem confitendi peccata illa, quæ per obligationem erant in priori confessione omissa; jam enim indirectè & concomitanter sunt cum reliquis remissa per absolutionem super alia prolata; ergo pœnitentia valida & informis reviviscit, alioqui peccata illa, de quibus habuit dolorem requisitum non remitterentur directè per illum Sacramentum Pœnitentiæ.

III. Ratio est, quia jam peccata mortalia remitti debent directè per Sacramentum Pœnitentiæ.

Dices: Remitti per contritionem. Contra: Contritio juxta Tridentinum sessione decima-quartâ, capite quarto, est votum Pœnitentiæ, & relinquit obligationem suscipiendi illam, ubi quis potest, sed hic nulla est obligatio accedendi amplius ad Sacramentum Pœnitentiæ, & confitendi peccata illa quæ cum dolore debito semel est confessus, nam ex præcepto Christi solum semel tenetur peccata sua subjicere clavibus, & validæ Sacerdotis sententiæ, quod jam fecit, etsi gratiam ratione obicis non susceperit.

IV. Quod peccata illa per contritionem remittantur, non tollit obligationem ea confitendi.

Confirmatur: Nam juxta communem Theologorum sententiam præcepta de aliis Sacramentis implentur sufficienter, etsi quis ea etiam cum peccato recipiat; ergo à fortiori præceptum pœnitentiæ per confessionem validam, & sine peccato factam licet ratione obicis sit infructuosa. Confirmatur secundò: Una etenim ex præcipuis rationibus cur Theologi ponant Sacramentum pœnitentiæ validum & informe, est ut liberent pœnitentem ab onere peccata prius validæ Sacerdotis sententiæ submissa iterum

V. Præcepta in aliis Sacramentis implentur sufficienter, etiam cum peccato mortali, ergo à fortiori sic cum Sacramento valido.